

Aan

Minister VWS

Deadline: 6 mei 2022

nota

Eerste Kamerbrief Herijking grondslagen voor
gegevensuitwisseling in de zorg

TER BESLISSING

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Informatiebeleid /
CIO
Cluster iBeleid team B

Opgesteld door

1. Aanleiding

Aanbieding brief Herijking grondslagen voor gegevensuitwisseling in de zorg, ter verzending aan de Eerste Kamer.

2. Geadviseerd besluit

Akkoord te gaan met bijgevoegde brief en verzending naar de Eerste Kamer en deze te ondertekenen.

3. Kernpunten

In deze brief informeert u de TK over de stand van zaken en acties voor het komende jaar betreffende dit traject en doet u enkele toezeggingen af. Deze brief wordt, op inhoud in gelijke vorm, ook naar de Eerste Kamer gestuurd, omdat op 6 april jl. de EK per brief¹ heeft verzocht om een gesprek met u voor het zomerreces over o.a. de vraag of de grondslagen voor gegevensuitwisseling in de zorg niet zouden moeten worden herzien en nopen tot een herijking, onafhankelijk van de techniek.

Het mondeling overleg in de EK is gepland op 7 juni van 16.00 tot 17.30 uur.
Marjoleinnummer van de TK-brief = 1027001

Cliënten hebben er belang bij dat zorgprofessionals tijdig over de adequate, actuele en uniforme informatie beschikken, zodat goede zorg op de juiste plaats en op het juiste moment geleverd kan worden. De grondslagen die in het kader van gegevensbescherming worden gesteld aan gegevensuitwisseling in de zorg worden in de praktijk door zorgprofessionals als conflicterend ervaren. Deze signalen worden serieus genomen.

In september is een traject gestart dat ziet op de herijking van de grondslagen in de zorg. Uit het eerste beeld blijkt dat de knelpunten divers zijn, daarom is nadere analyse noodzakelijk. De uitdaging is om een goede balans te vinden tussen het belang van goede gegevensuitwisseling en het belang van het zorgvuldig omgaan met (bijzondere) persoonsgegevens, dit o.a. om de vrije toegang tot zorg te blijven garanderen en de privacy te beschermen.

¹ Kamerstukken I 2021-2022 27 529 en 35 824, nr. R¹

Om het project uitvoerbaar en oplossingsgericht te maken, is gekozen voor een gerichte, stapsgewijze aanpak. Een aantal gegevensuitwisselingen zijn uitgekozen om komend jaar nader te analyseren.

Datum
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.

Kenmerk
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.

De keuze voor deze gegevensuitwisselingen is gebaseerd op het feit dat deze gegevensuitwisselingen van dusdanig belang voor de goede zorg worden geacht, dat het wegnemen van eventuele knelpunten in de grondslagen voor die gegevensuitwisseling prioriteit krijgt. De analyses worden gebruikt om begin 2023 te komen tot een –zo veel mogelijk– integrale beleidslijn met oplossingsrichtingen. Voor de herijking van de grondslagen in de acute zorg loopt een apart traject. Een wetsvoorstel is reeds in ontwikkeling. Vooruitlopen op het brede herijkingstraject is mogelijk omdat de knelpunten in de acute zorg al concreter zijn. Ook speelt mee dat de huidige gedoogconstructie voor gegevensdeling in de spoedzorgketen – de 'Corona Opt-in' afloopt.

Het herijkingstraject is onderdeel van de regie die u, op verzoek van het veld en de Kamer, neemt op verschillende facetten van gegevensuitwisseling in de zorg, zoals via het traject Generieke functies, het traject online toestemmingsvoorzieningen (OTV's) en het wetsvoorstel Egiz.

Ook de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft in een gesprek met u op woensdag 6 april aangegeven dat herijking van de grondslagen gewenst is. U benadrukt in deze brief dat de Wegiz niets verandert aan de bestaande grondslagen voor gegevensuitwisseling. De Wegiz gaat uit van, en past binnen het bestaande wettelijke kader dat ziet op gegevensbescherming.

Ter nakoming van een toezegging aan de TK uit 2020 gaat u in deze brief ook in op een aantal aanverwante zaken, zoals het traject acute zorg en het traject inzake OTV's, waaronder Mitz. Zie onder 4a voor een volledig overzicht.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Specifiek de Eerste Kamer is op 8 maart 2022 middels een besloten technische briefing geïnformeerd over de grondslagen voor gegevensuitwisseling in de zorg. Teneur van het overleg was dat de juridische materie zeer complex is. De EK heeft u per brief van 6 april jl. uitgenodigd voor een mondeling overleg.² Kort gezegd wil de EK weten welke mogelijkheden u ziet om de knelpunten aan te pakken en welke eventueel omvangrijke ingrepen in bestaande wetgeving daarvoor nodig zijn. Met deze brief informeert u de EK (net als de TK) over uw plan van aanpak betreffende de problematiek rondom de grondslagen voor gegevensuitwisseling.

Een analyse van de knelpunten die specifiek worden veroorzaakt door de grondslagen voor gegevensuitwisseling in de zorg is in de Tweede Kamerbrief van 15 oktober 2021 toegezegd.³ Verder is in de motie Van de Berg/Van der Staaij⁴ de regering verzocht om die wetgeving waar mogelijk te moderniseren. Gezien de gebleken complexiteit en de stappen die nog gezet moeten worden, is het niet haalbaar gebleken om in april 2022 al een integrale beleidslijn te presenteren. In

² Kamerstukken I 2021-2022 27 529 en 35 824, nr. R¹

³ Kamerstukken II 2021-2022, 27592, nr. 268.

⁴ Kamerstukken II 2021-2022, 335925 XVI, nr. 53.

deze brief informeert u de Tweede Kamer over de voortgang op deze motie en doet u de toezegging gedaan in de Tweede Kamerbrief van 15 oktober 2021 af.

Datum

Hiernaast doet u de toezegging af, gedaan tijdens het AO (in de TK) van oktober 2020, om een separate brief over grondslagen te sturen waarin ingegaan moest worden op:

- de onmogelijkheid van gespecificeerde toestemming;
- de toepasbaarheid van de Estse wijze van toestemmingverlening (opt-out);
- de toestemmingsvoorziening Mitz;
- de Factsheet toestemming;
- het toestemmingsvraagstuk rondom acute zorg.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De grondslagen die in het kader van gegevensbescherming worden gesteld aan gegevensuitwisseling in de zorg worden al langere tijd in de praktijk door zorgprofessionals als conflicterend ervaren en het geven van toestemmingen is niet adequaat ingericht. Dat het veld vindt dat de grondslagen belemmerend werken, blijkt meest recentelijk uit de brief van Federatie Medisch Specialisten aan de Tweede Kamer in het kader van het Wetsvoorstel Elektronische gegevensuitwisseling in de zorg.⁵ Daarnaast heeft de Patiëntenfederatie Nederland in de Rapportage *uitwisselen medische gegevens* van september 2021 geconcludeerd, dat veel mensen niet goed weten wanneer hun medische gegevens wel of niet uitgewisseld kunnen worden tussen zorgverleners en of daar hun toestemming voor nodig is.⁶

Bij het opstellen van de beleidslijn en de analyses die komend jaar gedaan worden, worden de stakeholders nauw betrokken. Met de stakeholders zal ook bekeken worden welke communicatieve, technologische en functionele acties zorgverleners en patiënten het beste zouden kunnen helpen, voor zolang het bestaande juridische kader geldt.

c. Financiële en personele gevolgen

Er is € 150.000 gereserveerd in het bestedingsplan van directie I/CIO.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

In de analyses en de beleidslijn wordt bezien of, en zo ja welke, juridische of wetstechnische oplossingen ((U)AVG, Wapvpz, WGBO en Wet BIG) nuttig en noodzakelijk zijn. Bij aanpassing van de WGBO zal ook J&V betrokken moeten worden. Zoals gezegd, is voor de herijking van grondslagen voor gegevensuitwisseling in de acute zorg al een wetsvoorstel in voorbereiding. Daarnaast is het voornemen om een wettelijke grondslag voor het gebruik van het Burgerservicenummer (BSN) door OTV's te creëren. Met het BSN wordt het voor de cliënt ook mogelijk om met DigiD veilig in te loggen op de OTV. Dit is reeds aan de Kamer gecommuniceerd.⁷

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Afstemming over deze Kamerbrief heeft plaatsgevonden met:

⁵ [Brief aan Tweede Kamer over elektronische gegevensuitwisseling | Federatie Medisch Specialisten \(demedischspecialist.nl\)](#)

⁶ <https://www.patiëntenfederatie.nl/dit-doen-wij/onderzoeken/onderzoek-naar-uitwisseling-medische-gegevens>.

⁷ Kamerstukken II 2021-2022, 27 529 en 35 824, nr. 268 en Kamerstukken II 2021-2022, 27 529, nr. 272.

- Intern: GMT, CZ, MEVA, PZo, LZ en WJZ.

Datum

f. Gevolgen administratieve lasten

In de motie Van der Berg/Van der Staaij⁸ staat dat zorgverleners vaak tegen wettelijke belemmeringen voor gegevensuitwisseling aanlopen, wat tot onnodige administratieve lasten leidt en soms ten koste gaat van kwaliteit van zorg. Bij de verdiepingsslag die komend jaar wordt gemaakt, worden de stakeholders nauw betrokken en met hen wordt bekeken wat op de korte en lange termijn kan om de administratieve lasten te verminderen. Communicatieve, technologische of functionele oplossingsrichtingen (al dan niet binnen het bestaande juridische kader) worden hierbij betrokken.

g. Toezeggingen

Nieuwe toezeggingen aan beide Kamers:

- 'Ik zal de Tweede Kamer begin 2023 informeren over een breed gedragen beleidslijn over hoe de voorwaarden voor gegevensuitwisseling in de zorg optimaal kunnen bijdragen – nu en in de toekomst – aan het laten stromen van gegevens tussen zorgprofessionals'.
- 'Met de stakeholders zal daarom dit jaar ook bekeken worden welke communicatieve, technologische en functionele acties zorgverleners en patiënten het beste zouden kunnen helpen. In de brief over mijn beleidslijn begin 2023 informeer ik de Tweede Kamer daar ook hierover'.

h. Fraudetoets

Niet van toepassing.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

In deze nota zijn alle tot personen herleidbare gegevens op ambtelijk niveau onleesbaar gemaakt.

⁸ Kamerstukken II 2021/2022 335925 XVI, nr 53.